

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΘΗΚΕ ΣΤΙΣ 6-5-2015

Αριθμός.....765

**Αξιολόγηση
της υποψήφιας στη βαθμίδα
επίκουρου καθηγητή
Νομικής Σχολής ΑΠΘ
Καλλιόπης Παπακωνσταντίνου**

Η υποψήφια Καλλιόπη Παπακωνσταντίνου, μετά τον διορισμό της το 2011 στη θέση λέκτορος, συνέχισε μέχρι σήμερα το ερευνητικό - επιστημονικό της έργο. Έχουν δημοσιευθεί συνολικά τέσσερα άρθρα σε ελληνικά περιοδικά, σε ιταλικό περιοδικό και σε γερμανικό συλλογικό τόμο με τίτλο «Ehe und Familiengut/ Marriage and Family Property». Είναι υπό έκδοση (έχουν προσκομισθεί τα δοκίμια) μονογραφία με τίτλο «Και ουδείς αν τολμήσειεν ούτε την δίκην την δεδικασμένην παραβαίνει. Συμβολή στη μελέτη των λειτουργιών της δικαστικής απόφασης στην αρχαία Ελλάδα». Οι εργασίες αυτές αναφέρονται κυρίως σε θέματα δικονομικού και κληρονομικού δικαίου (με το τελευταίο η υποψήφια, ασχολείτο και παλαιότερα) στο ρωμαϊκό δίκαιο και στα αρχαία ελληνικά δίκαια.

Η υπ. χειρίζεται τα θέματα με σοβαρότητα και στηρίζεται σε πηγαίο υλικό. Θα ήθελα να παρατηρήσω ότι επεκτείνεται σε όλες τις ιστορικές περιόδους και μάλιστα προχωρεί σε συγκρίσεις. Θεωρώ ότι η μέθοδος αυτή πρέπει να περιορισθεί, γιατί οι συγκρίσεις αυτές και τα συμπεράσματα είναι επικίνδυνα, εφ' όσον για κάθε ιστορική περίοδο απαιτείται σε βάθος γνώση και μελέτη των πηγών, ούτως ώστε να μπορεί να γίνει στο τέλος σύγκριση. Επιστημονικά ορθό είναι η εξαντλητική έρευνα και μελέτη των πηγών κάθε περιόδου. Επιστημονικά ορθό, επίσης, είναι η εξειδίκευση σε περιόδους της ιστορίας του δικαίου (αρχαία ελληνικά

δίκαια, ρωμαϊκό, βυζαντινό, μεταβυζαντινό δίκαιο), γιατί και οι πηγές είναι διαφορετικές και η γνώση σε βάθος της ιστορίας κάθε περιόδου απαιτείται, αλλά και η γνώση των βοηθητικών επιστημών της ιστορίας για κάθε περίοδο απαιτείται και είναι διαφορετικές.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα κατά την άποψή μου είναι η μελέτη με τίτλο «Στήλαι ενθάδε τυπούνται και χαράσσονται»: Νομικές και κοινωνικές προεκτάσεις της διάδοσης της γνώσης και της πληροφορίας μέσω της γραφής στο χθές». Η σ. αναφέρει ιστορικά παραδείγματα (Αθήνα-Ρώμη) για να αποδείξει ότι τόσο στο παρελθόν, όσο και σήμερα, το δίκαιο κλήθηκε να μεριμνήσει για την πιστοποίηση της γνησιότητας, την διασφάλιση των απορρήτων και την αποτροπή λογοκρισίας ή πλαστογράφησης της γραπτής επικοινωνίας. Συνδέει το παρελθόν με το παρόν και «ξεδιπλώνει» θεσμικά τους τρόπους που ο γραπτός λόγος ήταν και παραμένει θεμελιώδης πτυχή της ανθρώπινης επικοινωνίας, γεγονός που έθεσε στο παρελθόν, αλλά εξακολουθεί να θέτει και σήμερα αιτήματα προς την εκάστοτε έννομη τάξη πιστοποίησης της γνησιότητας, διασφάλισης του απορρήτου, αποτροπής της λογοκρισίας και της πλαστογράφησης του. Σκοπός της ιστορίας του δικαίου, είναι να συνδέει το παρελθόν με το παρόν, να αναζητά τη γένεση και την εξέλιξη ενός θεσμού μέχρι σήμερα όπως ισχύει, ούτως ώστε να γνωρίζει κανείς πως φθάνει στη σύγχρονη

πραγματικότητα και να μπορεί να επεξεργασθεί την μελλοντική εξέλιξη με γνώσεις σε βάθος. Η μελέτη αυτή, κατά τη γνώμη μου, εξυπηρετεί τους σκοπούς του επιστημονικού κλάδου της ιστορίας του δικαίου.

Ως προς το επιστημονικό έργο γενικά της υπ. καταλήγομε στο συμπέρασμα ότι στο επίκεντρο του έργου βρίσκεται η μελέτη θεσμών και ρυθμίσεων των αρχαίων ελληνικών δικαίων και του ρωμαϊκού δικαίου. Η προσέγγισή τους αφορά κυρίως στη νομική δογματική, αλλά λαμβάνεται πάντοτε αρκετά υπ' όψη το ευρύτερο ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο, στο οποίο εντάσσονται οι θεσμοί και οι ρυθμίσεις. Το επιστημονικό έργο της υ. χαρακτηρίζεται από εξαντλητική επεξεργασία των πηγών και επαρκή αξιολόγηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Η υ. κατά τη διάρκεια της θητείας ως λέκτορας, εκτός από το καθαρά ερευνητικό –επιστημονικό έργο και τη διδασκαλία, είχε και άλλες επιστημονικές δραστηριότητες σχετικές με το γνωστικό της αντικείμενο. Έτσι διατήρησε τον δεσμό της με τη Μέση Εκπαίδευση όπου είχε υπηρετήσει σε διάφορα σχολεία της Ελλάδας από το 2001-2011 αναλαμβάνοντας ενεργό ρόλο σε σειρά επιστημονικών δράσεων που είχαν ως στόχο τη σύνδεση του Πανεπιστημίου με τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Συμμετείχε ως μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής στη διοργάνωση και την προπόνηση των φοιτητών και των φοιτητριών που συμμετείχαν στον Διαγωνισμό Εικονικής Δίκης Ρωμαϊκού Δικαίου που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, στις 26 Μαΐου 2012, στο κτήριο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, σε συνεργασία με τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η υ. συμμετείχε ενεργά ως μέλος της οργανωτικής επιτροπής στη διοργάνωση της Διεθνούς Συνάντησης Νέων Ιστορικών του Δικαίου για τη νεότερη έρευνα στο Ρωμαϊκό Δίκαιο. Πρόκειται για ένα θεσμό, πρωτοβουλία της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που τον καθιέρωσε και οργανώνει τη Συνάντηση Νέων που ασχολούνται με την έρευνα των αρχαίων ελληνικών δικαίων. Αποφασίσθηκε η Συνάντηση Νέων που κάνουν έρευνα στο ρωμαϊκό και στο βυζαντινό δίκαιο να οργανώνεται στη Θεσσαλονίκη. Στα πλαίσια αυτά ασχολήθηκε η υ. πολύ ενεργά με τη Συνάντηση Νέων στη Θεσσαλονίκη, που πραγματοποιήθηκε στις 27-28 Σεπτεμβρίου 2013 στο κτήριο της Νομικής Σχολής Θεσσαλονίκης. Εκτός των άλλων επιμελήθηκε και την ιστοσελίδα της διοργάνωσης, αλλά και την περίληψη των εργασιών στα γερμανικά που δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό *Quaderni Lupiensi di Storia e Diritto* (Anno IV-2014), σ. 273-283.

Η υ. είναι μέλος σε επιστημονικά σωματεία:
Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Πανελλήνια Ένωση
Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, Ελληνική Εταιρεία
Ιστορικών του Δικαίου, στο Διοικητικό Συμβούλιο της
οποίας εκλέχθηκε τον Οκτώβριο του 2013.

Από όσα ήδη αναφέρονται προκύπτει ότι η υ. έχει
μέχρι σήμερα ένα αξιόλογο, πολύ καλό ερευνητικό –
επιστημονικό έργο με διεθνή παρουσία. Είναι πολύ
δραστήρια σε ό,τι έχει σχέση με την Ιστορία του
Δικαίου είτε μέσα στα πλαίσια του ΑΠΘ, είτε μέσα στα
πλαίσια επιστημονικών σωματείων. Είναι μια
επιστήμων σοβαρή, δραστήρια, με αγάπη και
αφοσίωση στο έργο της. Για όλους τους παρά πάνω
λόγους προτείνω την εκλογή της στη βαθμίδα
επίκουρης καθηγήτριας.

Καλλιόπη (Κέλλυ) Α. Μπουρδάρα

Καθηγήτρια Ιστορίας Δικαίου

Νομικής Σχολής

Πανεπιστημίου Αθηνών